

Tilasto ulkomaantyon vakuuttamisesta ja lähetetyistä työntekijöistä 2019

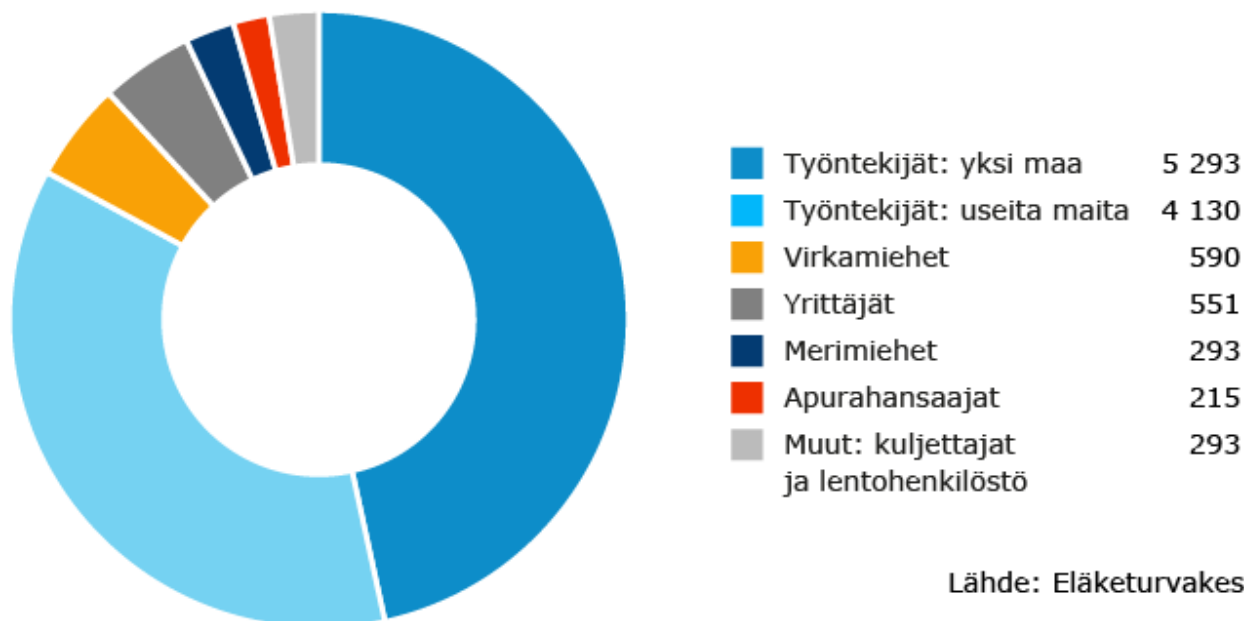
Ulkomaantyo yleisempää miehillä

Eläketurvakeskuksessa tehtiin vuonna 2019 lähes 13 000 ratkaisua Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta ulkomaantyon aikana. Todistuksia sosiaaliturvaan kuulumisesta myönnettiin kaikkiaan 11 365. Todistuksista 40 prosenttia annettiin automaattiratkaisuna.

Lähetetyillä työntekijöillä tarkoitetaan tilapäisesti ulkomailla työskenteleviä henkilöitä. Lähetetyn työntekijän todistuksia myönnetään sekä EU/ETA-maihin (A1-todistus) että sosiaaliturvasopimusmaihin. Myös muille henkilöryhmille, kuten yrittäjille ja useassa maassa työskenteleville, myönnetään todistuksia. Todistus osoittaa, minkä maan sosiaaliturvaan henkilö kuuluu työskennellessään ulkomailla. Sama henkilö voi saada todistuksen useamman kerran vuoden aikana.

Vuonna 2019 myönnettyistä todistuksista 83 prosenttia annettiin työntekijöille. Sekä virkamiesten että yrittäjien osuus todistuksista oli viisi prosenttia. Merimiesten, apurahansaajien ja muiden henkilöryhmien osuus oli kunkin alle kolme prosenttia. Henkilöryhmistä vain virkamiehissä ja apurahansaajissa oli naisia enemmän kuin miehiä.

Myönnetyt todistukset Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta henkilöryhmittäin 2019

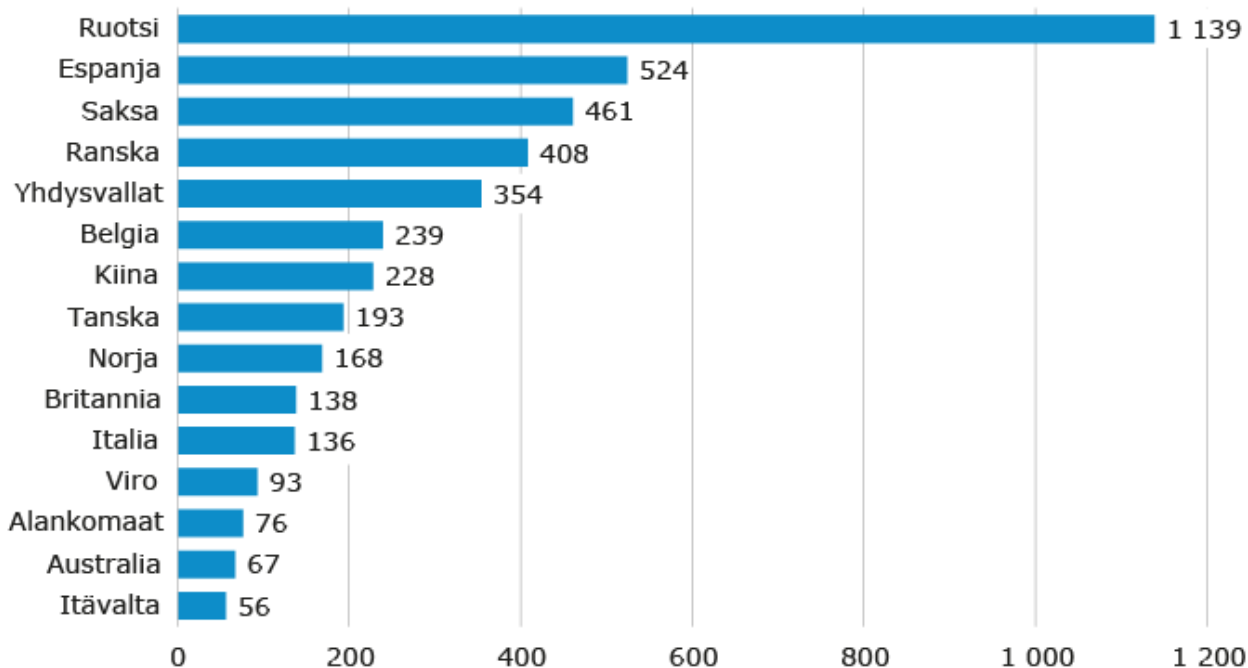
Lähde: Eläketurvakeskus

Yli 40 prosenttia vuonna 2019 annetuista todistuksista koski useassa maassa työskentelyä. Näillä henkilöillä voi olla useita eri työnantajia monessa eri maassa tai he työskentelevät säännöllisesti yhden työnantajan palveluksessa useassa maassa. Useassa maassa työskentely oli yleisempää miehillä kuin naisilla. Miehillä myönnettyistä todistuksista 44 prosenttia koski useassa maassa työskentelyä, kun vastaava luku naisilla oli 29 prosenttia.

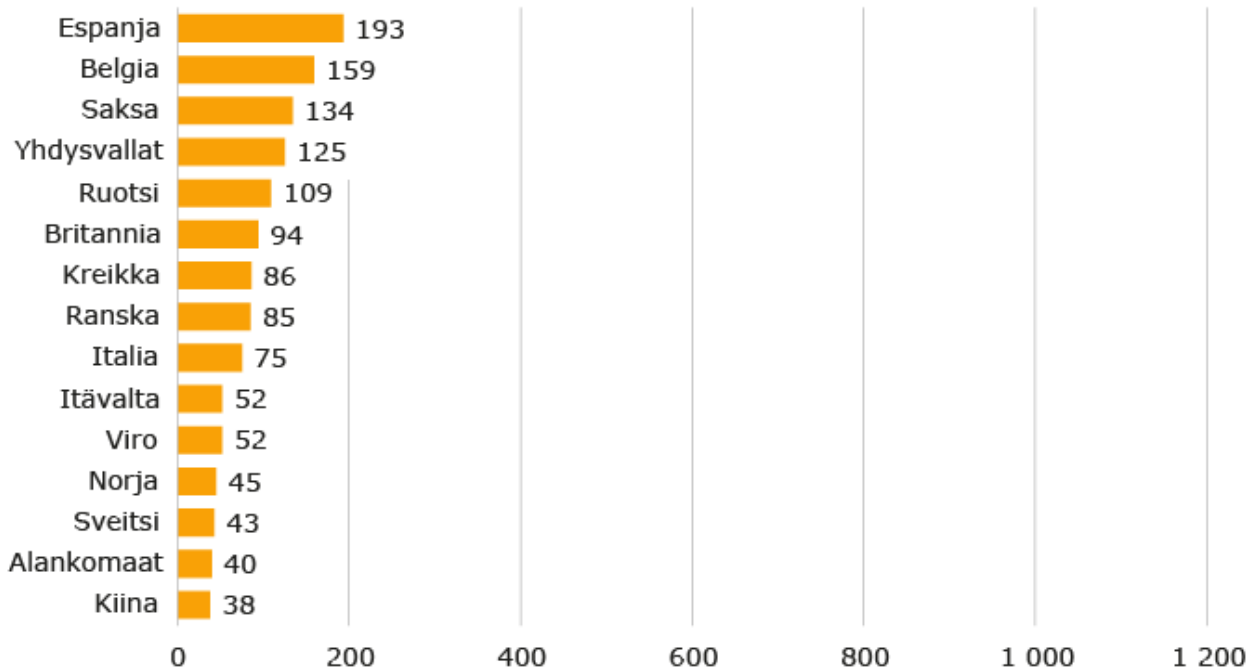
80 prosenttia kaikista todistuksen saaneista oli miehiä. Miesten yleisimmät kohdemaat olivat Ruotsi, Espanja ja Saksa. Naisilla yleisimmät maat olivat Espanja, Belgia ja Saksa. Maista, joihin myönnettiin yli sata todistusta, naisilla oli enemmistö ainoastaan Kreikassa (80 %). Maakohtainen jaottelu ei sisällä useaan maahan annettuja todistuksia.

Myönnetyt lähetetyn työntekijän todistukset kohdemaan mukaan vuonna 2019

Miehet, yleisimmät maat

Naiset, yleisimmät maat

Lähde: Eläketurvakeskus

Annetuista todistuksista yli puolet oli kestoaltaan alle vuoden mittaisia. Lentohenkilöstön ja kuljettajien todistusten kestot olivat keskimäärin pitempiä kuin muilla henkilöryhmillä. Heille myönnettyistä todistuksista valtaosa oli yli vuoden mittaisia. Kuljettajille myönnetyt todistukset olivat kestoaltaan pisimpiä: heidän todistuksistaan 30 prosenttia oli yli kahden vuoden mittaisia.

Laatuseloste: Tilasto ulkomaantyyön vakuuttamisesta ja lähetetyistä työntekijöistä 2019

Ulkomaantyyön vakuuttamista ja lähetettyjä työntekijöitä koskeva tilasto tuotetaan Eläketurvakeskuksessa.

Laissa Eläketurvakeskuksesta (ETKL) todetaan Eläketurvakeskuksen (ETK) yhdeksi tehtäväksi harjoittaa toimialaansa kuuluvaa tilastotoimintaa. ETK:ssa tilastojen tuottamisesta vastaa suunnitteluosasto.

Tilaston tuottamisen kustannuksista vastaa ETK.

Tilastotietojen relevanssi

Tilasto kuvaa Suomesta EU- ja sosiaaliturvasopimusmaihin lähetettyjen työntekijöiden ja tiettyjen muiden henkilöryhmien lukumääriä. Tiedot perustuvat Eläketurvakeskuksen antamiin Suomen sosiaaliturvan soveltamista koskeviin ratkaisuihin.

Eläketurvakeskus ratkaisee, sovelletaanko työntekijään, virkamieheen tai yrittäjään Suomen sosiaaliturvalainsäädäntöä tilanteissa, joissa on kyse EU:n sosiaaliturva-asetuksen mukaisesta mahdollisuudesta säilyä Suomen sosiaaliturvassa. Suomen sosiaaliturvassa säilyvä henkilö saa tästä osoitukseksi A1-todistuksen. Todistusta tulee yleensä hakea, mutta tietyissä tilanteissa Eläketurvakeskus voi tehdä ratkaisun myös ilman hakemusta muualta saamiensa tietojen perusteella.

Eläketurvakeskus ratkaisee myös, voidaanko henkilölle antaa todistus tai päätös Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta voimassa olevien sosiaaliturvasopimusten perusteella.

Toimivalta edellä kuvattujen ratkaisujen tekoon on ainoastaan Eläketurvakeskuksella. Näin ollen tilasto antaa kattavan kokonaiskuvan Suomesta EU- ja sopimusmaihin lähetetyistä työntekijöistä ja muista henkilöryhmistä.

Tilaston tietojen ulkopuolelle jäävät

- EU-alueella ja sosiaaliturvasopimusmaissa paikallisessa työsuhteessa työskentelevät henkilöt
- EU-alueen ja sosiaaliturvasopimusmaiden ulkopuolella työskentelevät henkilöt.

Sama henkilö voi saada todistuksen useamman kerran vuoden aikana, joten tilastosta ei voida suoraan päätellä, kuinka monta henkilöä vuosittain on lähetetty Suomesta EU- ja sosiaaliturvasopimusmaihin.

Tilaston tietojen perusteella ei voida myöskään päätellä, ovatko henkilöt työoikeudellisten sääntöjen nojalla lähetettyjä työntekijöitä tai voidaanko heihin soveltaa lähetettyjä työntekijöitä koskevia direktiivejä tai muita vastaavia säännöksiä.

Tilastossa on esitetty saapuneiden ja ratkaistujen hakemusten lukumäärät jaoteltuina maittain sekä henkilöryhmittäin. Tiedot on luokiteltu iän, sukupuolen ja kohdemaan mukaan.

Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tilaston tiedot perustuvat kokonaisaineistoon Eläketurvakeskuksen kunakin vuonna antamista ratkaisuksista sekä saapuneista hakemuksista. Aineisto on koottu eläkejärjestelmässä käytettävistä toimeenpanotiedoista.

Tilastossa havaitut virheet korjataan verkkopalvelussa välittömästi. Merkittävistä virheistä laaditaan erillinen tiedote.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston tiedot julkaistaan kerran vuodessa tilastovuotta seuraavan vuoden alkupuolella. Tilaston julkistamisajankohta ilmoitetaan julkistamiskalenterissa ETK:n kotisivuilla osoitteessa <https://www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ennusteet/tilastot/julkistamiskalenteri/>.

Tilaston tiedot ovat lopullisia.

Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Tilastoa on julkaistu vuodesta 2019 lähtien. Aikasarja on tuotettu takautuvasti tilastovuoteen 2005 asti.

Aikasarjojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat mm. seuraavat muutokset:

- Tilastojen perusteena oleva rekisteri vaihtui vuonna 2015.
- EU- ja sosiaaliturvasopimusmaiden määrä on kasvanut.
- Henkilöryhmien määritelmät ovat muuttuneet säädösmuutosten johdosta.
- Tietoisuus todistusten tarpeellisuudesta on kasvanut. Tämä on osaltaan vaikuttanut todistushakemusten määrän kasvuun.

Euroopan komissio julkaisee säännöllisesti tilastoraportteja EU:n sisäisestä työvoiman liikkuvuudesta sekä annetuista A1-todistuksista. Tilastojen Suomen myöntämiä A1-todistuksia koskevat tiedot perustuvat Eläketurvakeskuksen tekemiin ratkaisuihin, ja ne ovat pääosin yhteneväisiä tämän tilaston kanssa.

Tietojen saatavuus ja selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan vuosittain tilaston kotisivulla sekä ETK:n tilastotietokannassa osoitteessa <https://tilastot.etk.fi>.

Tilaston kuvaus on esitetty tilaston kotisivulla.

Lisätietoja tilastosta antaa ETK:n tilastopalvelu [tilastot\(at\)etk.fi](mailto:tilastot(at)etk.fi).